

Vergaderjaar 2019–2020

32 824

Integratiebeleid

Nr. 299

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 juni 2020

Uw Kamer heeft mij gevraagd bij de verdere vormgeving van het nieuwe inburgeringstelsel gebruik te maken van de kennis en ervaring van oud- en nieuwkomers.¹ Het perspectief van ervaringsdeskundigen is essentieel om het stelsel zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de praktijk en het vertrouwen in de nieuwe wet te vergroten. Professor Entzinger is bereid gevonden voorzitter te zijn van deze Klankbordgroep Nieuwkomers. Zijn inzet in samenwerking met de leden van de klankbordgroep heeft geresulteerd in bijgevoegd eindverslag wat ik hiermee naar uw Kamer stuur².

Op de goede weg...

Een groot aantal inzichten en adviezen van de klankbordgroep komt overeen met de weg die ik insla met het nieuwe stelsel. Een aantal adviezen hebben we al tijdens de voorbereidingen op de nieuwe wet toegepast, denk hierbij o.a. aan het belang van goede en heldere informatiedeling met nieuwkomers en tussen de ketenpartners. Sommige andere inzichten zijn vooral van belang bij de verdere voorbereiding bij de nieuwe regierol die gemeenten hebben in het stelsel. Voorbeelden hiervan zijn de rol van tolken en oudkomers als ambassadeurs. Tegelijkertijd is het niet mogelijk om alle adviezen over te nemen.

Daarnaast hecht ik er veel belang aan dat de nieuwe wet een adaptief en lerend stelsel wordt. In dat kader neem ik de ervaringen uit deze klankbordgroep mee en blijf ik ook na invoering van de wet de doelgroep op een structurele manier bij de vormgeving van ons inburgeringsstelsel betrekken.

¹ Motie van het lid Smeulders c.s. (Kamerstuk 35 000 XV, nr. 17) en de motie van de leden Van den Berge en Kuzu (Kamerstuk 32 824, nr. 268).

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl.

...maar we zijn er nog niet.

De klankbordgroep heeft aan de hand van een viertal thema's een groot aantal nieuwe aspecten van de Wet inburgering besproken. De belangrijkste conclusies en aanbevelingen loop ik hieronder langs, voorzien van mijn appreciatie hierop.

Snel meedoen

- Voor de meeste nieuwkomers is alles in Nederland anders georganiseerd dan in het land van herkomst. Goede voorlichting over verwachtingen en vereisten, vooral vlak na aankomst, is daarom cruciaal. Daarbij zou het goed zijn als tolken naast het vertalen ook de ruimte krijgen om culturele verschillen te benoemen en uit te leggen.
- *Binnen het nieuwe stelsel staat maatwerk centraal. Gemeenten krijgen budget en ruimte voor een uitgebreide intake met mogelijkheid tot inschakelen van een tolk. Ook zou ik gemeenten aanbevelen om samen te werken met sleutelfiguren uit de eigen doelgroep om de culturele vertaalslag te verzorgen.*

Taal en examens

- De klankbordgroep ondersteunt de verhoging naar B1 taalniveau. Wel zal dit niveau niet voor iedereen haalbaar zijn. Zorg dat er maatwerk komt voor zowel laag- als hoogopgeleiden.
- *Een goed begrip van de Nederlandse taal is cruciaal om mee te kunnen doen in de Nederlandse samenleving, B1 is daarom het uitgangspunt. In het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) wordt door middel van een intake en leerbaarheidstoets door de gemeente bepaald welke route een inburgeraar gaat doorlopen. Maatwerk staat hierbij centraal zodat iedereen op zijn eigen tempo en naar eigen vermogen inburgert.*

Werk en inkomen

- Werken en leren zou beter op elkaar moeten aansluiten. Dat de woorden en dingen die je leert meteen in de praktijk kunnen worden toegepast. Zorg voor stages, leerwerktrajecten, (vrijwilligers)werk en vakopleidingen die aansluiten bij interesse en vaardigheden van nieuwkomers.
- *Binnen het nieuwe stelsel zet ik nadrukkelijk in op duale trajecten, waarbij taalverwerving wordt gecombineerd met (vrijwilligers)werk. Bij voorkeur sluit dit aan op de eigen ervaring en interesses van de nieuwkomer en leidt dit uiteindelijk tot betaald werk. Hierdoor zorgen we ervoor dat nieuwkomers zo snel mogelijk meedoen in de maatschappij.*

Informatievoorziening

- Taalbegrip gaat verder dan alleen het zorgen voor een goede vertaling. Voor een grote groep nieuwkomers is de informatie in eigen taal vaak ook onbegrijpelijk. Het advies is om de informatie in begrijpelijke taal te communiceren en minder (juridisch) vakjargon te hanteren. Nieuwkomers hebben daarnaast aangegeven dat communicatie meer digitaal mag, dit gaat vaak ook sneller. Er moet altijd wel de mogelijkheid blijven voor persoonlijk contact. Dat kan bijvoorbeeld via een fysiek loket, maar beeldbellen is ook een mogelijkheid.
- *Met de nieuwe wet zet ik in op verdere (digitale) samenwerking tussen de ketenpartners. Op die manier wordt informatie makkelijker deelbaar en inzichtelijk voor nieuwkomers.*

Middels deze Kamerbrief bedank ik prof. Entzinger die zich niet alleen als voorzitter van de Klankbordgroep Nieuwkomers, maar al enkele decennia actief inzet voor een beter nieuwkomersbeleid. Tot slot wil ik de

deelnemers van de klankbordgroep van harte bedanken voor hun deelname en waardevolle inzichten. Ook in de toekomst laten wij ons graag van advies voorzien.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
W. Koolmees